

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

listopad 2022

POETICKÉ BETLÉMY ILONY KLAWITTER

Na tradiční autorské výstavě betlémů v kostele sv. Jana Křtitele se v letošním roce představí česká tvůrkyně betlémů a drobné plastiky výtvarnice Ilona Klawitter, která žije a tvoří v Praze. Ilona Klawitter o sobě říká: „Miluji přírodu a všechny druhy umění. V nich nacházím náplň,

harmonii a sílu. Jsem vděčná osudu za schopnost vnímat a vidět i to nenápadné, zdánlivě nedůležité. Ale právě zde se mi otvírá svět plný detailů a jemných nuancí, ve kterých se skrývá velké bohatství a krása. Kreativita mě provázela již od dětství celým životem, ale až po velkých oklikách se mohla stát mou životní náplní. V posledních letech se intenzivně věnuji tvorbě betlémových figur a biblických výjevů.

Jsou to ručně modelované unikáty, u kterých kladu obzvláštní důraz na výraz obličeje – má promlouvat k pozorovateli, sdělit své emoce, odpovídající vlastnostem figury.“

Tato slova se plně potvrzují v jejím útulném pražském bytě, který skrývá řadu rozměrných i drobnějších betlémů, ale také nepřeberné množství jednotlivých betlémových figurek, jak ve stádiu zrodu, tak již i ve finální podobě. Každá figurka má svůj půvab a její jemně modelovaná tvář má svou specifickou podobu korespondující s jejími vlastnostmi. Panna Marie je jemná a starostlivá, sv. Josef pečující a Ježíšek usměvavý a spokojený. Stejně tak je to i s tříkrálovým průvodem, darovníky i pastýři. Co postava, to jiná tvář, jiný výraz. K výrobě figur využívá autorka hmotu, kterou nanáší na hlavičku a končetiny. Základ každé figurky tvoří drátěná kostra, která je po svém zhotovení omotána nitěmi a upravena do potřebného tvaru. Ke kostře se posléze domodeluje hlava a končetiny a po kompletaci je nakonec je figurka obléčena do látkového oděvu. Největší péči věnuje Ilona Klawitter malbě obličeje, kterému filigránskými tahy štětečkem vdechuje život. Betlémy jsou ukládány do prosklených skříňek nebo volně sestavovány na podkladovou desku. Jeden z jejich betlémů byl v roce 2018 vystaven na Mezinárodní výstavě Nožik Tomáše Krázy v Jindřichově Hradci, kde získal 2. cenu, Stříbrný nožik Tomáše Krázy. Vybraná kolekce z díla Ilony Klawitter bude představena na slavnostní vernisáži v sobotu 26. listopadu ve 14 hodin v kostele sv. Jana Křtitele a bude součástí festivalu betlémů JINoHRÁtky. Výstava, ke které bude vydán i výstavní katalog, bude v jindřichohradeckém muzeu k vidění až do 30. prosince 2022.

Alexandra Zvonařová

JINDŘICHOHRADECKÉ JINoHRÁtky JIŽ POSEDMÉ

Předvánoční festival betlémů Muzea Jindřichohradecka se bude konat již posedmé v tradičním čase o prvním adventním víkendu. Letos tento víkend připadá na 26. až 27. listopad. Programy v Muzeu Jindřichohradecka se budou odehrávat v budově minoritského kláštera a kostela sv. Jana Křtitele ve Štítěné ulici.

Veřejnosti je věnován hlavní den JINoHRÁtek, tj. sobota 26. listopadu, kdy se brány muzea otevrou od 9 do 17 hodin. V muzejních prostorách minoritského kláštera ve Štítěné ulici budou k vidění různé betlemářské techniky, návštěvníci budou moci pozorovat řezbáře vyřezávající dřevěné betlémské figurky při práci. Nakoupit vánoční dekorace a výrobky klientů chráněných dílen bude možné na malém adventním trhu v barokní kapli kláštera. Letos kromě Okénka, výchovného ústavu a Domova Kopretina přijede také keramická dílna Nazaret z Borovan. Pro děti, které přijdou s rodiči, budou opět připraveny tradiční dílničky. Pohrát si děti budou moci v koutku výstavy Šerka, šáší, měchura - to je naše kultura ve velkém výstavním sále, kde bude zastoupena také Luďkova Hračkolna. Dopeledne zazní v kostele sv. Jana Křtitele písně z nového vánočního pásma pěveckého sboru Nova Domus a od 14 hodin na tomtéž místě začne vernisáž výstavy betlémů Ilony Klawitter s křtem dalšího řezbářského katalogu. Na závěr se můžeme těšit na vánoční loutkové a hrané divadelní představení Víta Marčička Setkání před Betlémem. V neděli 27. listopadu, v posledním dnu JINoHRÁtek, bude tradičně veřejnosti zdarma zpřístupněna vánoční výstava betlémů v kostele sv. Jana Křtitele od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin.

Během JINoHRÁtek bude přístupný anamorfní portrét Tomáše Krýzy, tvůrce Krýzových jeslíček od vizuálního umělce Patrika Proška, který je umístěn v sakristii kostela sv. Jana Křtitele. Těšíme se na Vaši návštěvu – přijďte k nám nasát krásnou předvánoční atmosféru a podpořit koupí dáreků klienty chráněných dílen.

Martina Machartová

VÁNOČNÍ WORKSHOPY PRO ŠKOLY

Vánoční dílničky pro školy se budou letos konat od pondělí 21. listopadu do pátku 2. prosince. Školní kolektivy se budou moci účastnit netradičních vánočních workshopů s výtvarnicí Markétou Kotkovou (pouze první týden), při kterých si každá třída bude vytvářet vlastní betlém. Betlémy si děti i samy nainstalují a vyzdobí v křížové chodbě minoritského kláštera, kde budou k vidění po celý zbytek adventu. Děti se u nás v malířské dílně stanou nejdříve učni a vyzkoušejí si, jaké to je, vyrobit si vlastní barvy z přírodních zdrojů podle starých středověkých receptur. Pomocí hmoždířů a sítek si připraví barevný pigment z hlín a uhlíků. Pigmenty pak následně použijí na výrobu temperových barev z vaječných žloutků (žlutý okr, červený okr, májská modř, uhlíková čern). Ozbrojeni vlastnoručně vyrobenými barvami se pustí do samotného malování figurek (postaviček, zvířat) a historických domů inspirovaných městskou architekturou předem vyřezaných z překližky. Na tyto workshopy je nutné se předem objednat e-mailem machartova@mjh.cz nebo telefonicky na tel. 702 208 639.

Martina Machartová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

SOCHA MERKURA NA OBCHODNÍ ŠKOLE

První světová válka na čtyři roky zabrzдила v Jindřichově Hradci mimo jiné i stavební ruch, ten se ve městě naplno rozjel až po vzniku samostatného Československa. Jeho počáteční ekonomická stabilita spojená s velkým národním citěním obyvatel umožnila nejen vznik řady kvalitních pomníků, ale ve 20. a v 30. letech 20. století byla velmi příznivě nakloněna nákladným architektonickým realizacím.

Největší zásluhu na přeměně meziválečného Jindřichova Hradce měl bezesporu architekt Antonín Mečtř (1888–1965), který se již jako voják během I. světové války zúčastnil oprav interiéru kostela sv. Jana Křtitele a po ní natrvalo zakotvil v našem městě. V něm působil nejen

jako městský architekt a projektant, ale rovněž pracoval jako stavební technik města. První Mečtřovy stavby vycházely ještě z historismu a secese, pozdější realizace již byly plně pod vlivem purismu a funkcionalismu. Podle jeho návrhů byla postavena v letech 1932–1933 čistě funkcionalistická Kolínova vila. K dalším zdařilým Mečtřovým realizacím lze počítat také činžovní dům u kostela sv. Trojice či domy vojenských gážístů ve Sládkově ulici. Ve 30.

letech 20. století přišla i řada státních zakázek. Pod Mečtřovou taktovkou tak vznikly další stavby, jako například bývalá centrální budova úřadů, Odborná škola Dr. Edvarda Beneše v ulici Mířiovského a také Masarykova veřejná obchodní škola, pro jejíž výstavbu byly vybrány pozemky č. p. 154 až 156/II na rohu ulic Na příkopech a Husova. Projekt vytvořený architektem Mečtřem realizoval během dvou let jindřichohradecký stavitel Bohumil Kasal. Slavnostní otevření školy proběhlo dne 8. prosince 1931 za hojné účasti zástupců ministerstva školství, představitelů města a školských úřadů.

Od svého vzniku zdobí vstupní portál školy také socha boha obchodu Merkura. Dynamicky vystavěná, svým výrazným gestem až barokně pojatá postava římského posla bohů Merkura s jeho typickými znaky pochází z dílny jindřichohradeckého rodáka Václava Neubauera (1871–1945). Absolvent místního gymnázia odešel do německého Mnichova a začal studovat na akademii výtvarných umění u profesora Adolfa Hildebranda, který využil jeho schopností a umu a nechal ho realizovat díla podle svých návrhů. Díky této možnosti se Neubauer pohyboval takřka po celé Evropě a pracoval i pro další významné sochaře, například pro Otto Stichlinga. Václav Neubauer se tak vzdělával a zdokonaloval svůj sochařský rukopis víc v zahraničí než u nás, výjimkou se stal rok 1905, kdy nakrátko studoval v Praze u profesora J. V. Myslbeka. Po návratu do Čech se usadil ve svém rodném městě, kde navázal na tvorbu svého otce, řezbáře Matyáše Neubauera. Do své smrti pro město vytvořil řadu uměleckých děl, která byla a dodnes jsou součástí řady měšťanských domů či právě veřejných budov.

V následujícím díle seriálu se budeme nadále věnovat tomuto sochaři. Poté postupně zmapujeme i umělecká díla dalších dvou známých sochařů působících mezi válkami ve městě.

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin.

Výstavní prostory v minoritském klášteře jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin. **Městská vyhlídková věž a kostel sv. Jana Křtitele** jsou pro veřejnost uzavřeny.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě.

V pátek 25. listopadu od 18 hodin Vás zveme na **ADVENTNÍ NOČNÍ PROHLÍDKU** kostela sv. Jana Křtitele. Nočním kostelem Vás provede historik muzea Mgr. Vladislav Burian. Vstupenky bude možné zakoupit v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ulici.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka srdečně zvou členy i veřejnost na setkání s kurátory sbírkových fondů **POKLADY ZE SBÍRKY MUZEA JINDŘIHOHRADCKA**. Setkání se uskuteční v pondělí **14. listopadu v 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17 hodin.

Od pondělí 21. listopadu do pátku 2. prosince jsou připraveny **VÁNOČNÍ WORKSHOPY PRO ŠKOLY**. Školní třídy si společně s výtvarnicí Markétou Kotkovou (pouze první týden) vytvoří vlastní vánoční betlém. Vánoční dílničky budou probíhat ve výstavním sále muzea ve Štítného ulici a je nutné se předem objednat u Ing. Martiny Machartové (tel.: 384 363 661, 702 208 639, e-mail: machartova@mjh.cz).

Srdečně Vás zveme na již sedmý ročník **JINDŘIHOHRADeckÝCH JINOHRÁTEK**. Tradiční festival betlémů Muzea Jindřichohradecka se uskuteční v prvním adventním víkendu tj. **26. listopadu až 27. listopadu**, více informací a podrobný program naleznete v článku výše a na webových stránkách muzea www.mjh.cz/aktuality.

Zveme Vás na **SLAVNOSTNÍ VERNISÁŽ VÝTVARNICE ILONY KLAWITTER**, která bude zahájena v sobotu **26. listopadu ve 14 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Výstavu, která bude součástí festivalu betlémů JINoHRÁtky bude možné navštívit **do 6. ledna 2023**.

Ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí probíhá výstava **ŠTRŮDL, CVÍBOCH, BUCHTEL A DALKEN**, která vznikla v rámci mezinárodního projektu „Fenomén vídeňské kuchyně a její vliv na jihočeský region“.

Výstava **HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá **do 6. ledna 2023**.

Výstavní sál „Ve Svatojánské“ ve Štítného ulici představuje výstavu **ŠERKA, ŠÁŠÍ, MĚCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**. Výstava s bohatým edukačním programem bude otevřena **do 6. ledna 2023**.